

ادبیات کودک و نوجوان به زبان اسپانیایی

Maria victoria sotomayor sáez

■ ماریا ویکتوریا سوتومایور سائز

دانشگاه آنوتونیمی مادرید

(۱۷۸۲) به مرحله انتشار رسیدند. البته در کنار این آثار، هی توان آثار نویسنده فرانسوی، لافونتن (La Fontaine) را نام برد که سهم به سزاگی در «تعلیم و تربیت همراه با لذت» داشت که نگرشی است که در اکثر آثار کودک در قرن ۱۹ به چشم می خورد.

نگرش یاد شده، ثمرة طبیعی تفکر روشنفکران بوده است. همچنین در اوخر قرن ۱۸، اولین روزنامه کودک و نوجوان، به نام «روزنامه رسمی کودکان» به چاپ می رسد. این رویداد برای اولین بار در ۱۷۹۸ اتفاق می افتد و در پی آن، روزنامه های بسیار دیگری نیز در طی قرن ۱۹ از قبیل «موزه کودکان»، «آموزش پرزنگ و لعب»، «کودکان» و غیره چاپ می شوند.

طی بخش اعظمی از قرن ۱۹، کتاب های کودک دارای ویژگی های آموزشی و اخلاقی هستند.

روزنامه ها، کتاب های درسی، تجدید چاپ های حکایات و داستان های اخلاقی و کتاب های آموزشی، بخش اعظم دنیای خواندنگان کودک و نوجوان را تشکیل می دهند. در این داستان ها،

برخی تاریخ نویسان، برای تعیین مأخذ متون مربوط به ادبیات کودک در اسپانیا، تا قرون ۱۲ و ۱۳ میلادی به عقب بازمی گردند. آنها به آثاری هم چون Romancero (مجموعه داستان های منظوم)، کنت لوکانور، از دون خوان مانوئل (قرن چهاردهم)، حکایاتی هم چون کلیله و دمنه (قرن ۱۵)، کتاب های داستان یهلوانی و عیاری و شرح حال قدیسان از قرن شانزدهم، تاریخ های - روایی عاشقانه و ماجراجویانه، نمایش های اولیه مردمی و مجموعه هایی از سنت فولکلور، به عنوان آثاری که در دسترس کودکان قرار داشتند و برای سرگرمی آن ها بد کار بردند می شد. اشاره می کنند. بدون شک، در قرن نوزده است که دیگر می توان از ادبیات کودک، با ابعاد تعریف شده تری صحبت کرد؛ هر چند برخی اقدامات آموزشی هم در قرن ۱۸ انجام شده بود. در بخش پایانی قرن ۱۸، نعدادی مجموعه داستان و حکایت وجود داشت که از بین آن ها «حکایات اخلاقی»، اثر توماس ایریبارته Tamás de Iriarte (۱۷۸۱) و «حکایات ادبی» فلیکس ماریا دسامانیگو Félix María de Samaniego (۱۷۸۱)

روزنامه‌ها، کتاب‌های درسی، تجدید چاپ‌های حکایات و داستان‌های اخلاقی و کتاب‌های آموزشی، بخش اعظم دنیای خواندن‌گان کودک و نوجوان را تشکیل می‌دهند. در این داستان‌ها، ادبیات پویا، جذاب و آزاد در زمینهٔ تعلیم و تربیت، ادبیات شفاهی بود که طی قرون ۱۸ و ۱۹، منبع اصلی تجربیات ادبی برای کودکان اسپانیایی محسوب می‌شد. چه در انواع منظوم و چه در انواع روایی خود، این نوع ساختارهای ادبی، قرون مختلف را دهان به دهان در نوریدند تا این که جنیش رومانتی سیسم، آن‌ها را اینه واقعی روح مردمی تلقی کرد. از یک طرف بازی‌ها، سرودها، و خطابهای که مجموعه داستان‌های منظوم کودک را تشکیل می‌دادند، قرار داشتند و از قرن ۱۶ و ۱۷ به بعد گردآوری شده بودند و از طرف دیگر داستان‌های سنتی شفاهی که برای خلق داستان‌های مکتوب مفید بودند. تمامی این مواد اولیه ادبی مردمی، در اوخر قرن ۱۹ مورد توجه خاصی قرار می‌گیرد و مجموعه‌هایی برای اقسام مختلف خواندن‌گان، نه فقط کودکان به چاپ می‌رسند. فرانان کابایرو (نام مستعار سیسیلیا بهل و فابر، ۱۷۹۶-۱۸۷۹) قدم بسیار ارزشمندی در گردآوری اثار بردمی دارد و بسیاری از داستان‌هایش را در روزنامه‌های کودک به چاپ می‌رساند. به علاوه داستان‌هایی در قالب کتاب جمع‌آوری می‌کند. همچنین آنتونیو تروپیا، لوئیس کولوما و خوان والرا برای کودکان در آخرین دهه قرن ۱۹ داستان می‌نویستند.

ایجاد انتشارات کایخا در سال ۱۸۷۶، یکی از مهم‌ترین وقایع تاریخی ادبیات کودک در اسپانیا به شمار می‌رود. این اولین انتشارات است که خود را مسئول توجه به نیازهای کودکان، با تفکرات و ایده‌های جدید تربیتی و ادبی می‌داند و در خوشنودی را به هر طبقه اجتماعی می‌دهد. این کار در ابعادی صورت می‌گیرد که تاکنون مانند آن وجود نداشته و راهی را می‌گشاید که بعد از آن انتشارات دیگر، گام در آن راه می‌نهند. این انتشارات از ترجمه‌ها، اقتباس از داستان‌های سنتی و داستان‌های نویسندهای معاصر تعذیب می‌کند و بهترین تصویرسازان و هنرمندان عصر را در اختیار دارد.

تعییر قرن، با خود تعییر دیدگاه و تفکر را به همراه می‌آورد: نگرش‌های نو و پیشنهادهای جدیدی که در ادبیات کودک هم بی‌تأثیر نیستند. مجلات جدیدی ظهور می‌کنند، مانند مردم خردسال (۱۹۰۶)، تعداد انتشاراتی که برای کودک کتاب چاپ می‌کنند، رو به افزایش می‌گذارد و

ادبیات پویا، جذاب و آزاد در زمینهٔ تعلیم و تربیت، ادبیات شفاهی بود که طی قرون ۱۸ و ۱۹، منبع اصلی تجربیات ادبی برای کودکان اسپانیایی محسوب می‌شد. چه در انواع منظوم و چه در جنیش رومانتی سیسم، آن‌ها را اینه واقعی روح مردمی تلقی کرد. از یک طرف بازی‌ها، سرودها، و خطابهای که مجموعه داستان‌های منظوم کودک را تشکیل می‌دادند، قرار داشتند و از قرن ۱۶ و ۱۷ به بعد گردآوری شده بودند و از طرف دیگر داستان‌های سنتی شفاهی که برای خلق داستان‌های مکتوب مفید بودند. تمامی این مواد اولیه ادبی مردمی، در اوخر قرن ۱۹ مورد توجه خاصی قرار می‌گیرد و مجموعه‌هایی برای اقسام مختلف خواندن‌گان، نه فقط کودکان به چاپ می‌رسند. فرانان کابایرو (نام مستعار سیسیلیا بهل و فابر، ۱۷۹۶-۱۸۷۹) قدم بسیار ارزشمندی در گردآوری اثار بردمی دارد و بسیاری از داستان‌هایش را در روزنامه‌های کودک به چاپ می‌رساند. به علاوه داستان‌هایی در قالب کتاب جمع‌آوری می‌کند. همچنین آنتونیو تروپیا، لوئیس کولوما و خوان والرا برای کودکان در آخرین دهه قرن ۱۹ داستان می‌نویستند. ایجاد انتشارات کایخا در سال ۱۸۷۶، یکی از مهم‌ترین وقایع تاریخی ادبیات کودک در اسپانیا به شمار می‌رود. این اولین انتشارات است که خود را مسئول توجه به نیازهای کودکان، با تفکرات و ایده‌های جدید تربیتی و ادبی می‌داند و در زمینه انتشار همه جانبه و فراغیگر کتاب کودک تلاش می‌کند. تعداد اینبوهی کتاب که به صورت طیف وسیعی در مجموعه‌های مختلف منتشر می‌شوند، سیاست مناسب در قیمت‌گذاری، توجه به تصویرسازی و کیفیت ظاهری کتاب‌ها، جزو خصیصه‌های بارز این انتشارات است که امکان

تحت تأثیر می‌گذارند، با آثار ماریا ترسالئون، مانوئل آبریل و آنتونیو روپس به نمایش گذاشته می‌شوند؛ با نوعی ادبیات پوچی و یک دنیای پیجیده و درهم‌بخته.

سغرهم از دو راه مختلف توسعه پیدا می‌کند: اهمیت دادن دوباره به فولکلور و شعرهای مردمی و خلاقیت شعری برای کودکان. تألیفات ارزشمند و غنی از فرناندو یورکا، سانچز روئدا، النا فورتون، ماریا رودریگو و برخی دیگر، در کتاب اشعاری از شاعران شناخته شده مانند گارسیا لورکا، رافائل البرتی، خوان رامون خیمنز، آنتونیو ماچادو و بسیاری دیگر نیز در اختیار کودکان قرار می‌گیرد. فرض بر این است که تعلیم و تربیت ادبی و شعری کودکان، نماییست به طور ویژه در آثاری که به طور اختصاصی برای قشر کودک نوشته شده، متمرکز شود، بلکه باید برترین و مناسب‌ترین آن‌ها در میان غنای عظیم ادبی و شعری ادبیات اسپانیا که مخاطب به خصوصی نمی‌طلبید، تمرکز کند. در زمینه تأثیر در این دوره، ابتكارهای جالب توجهی به چشم می‌خورد؛ مانند «قتار کودکان» که خاسینتو بناونته را بر می‌انگیزد تا قطعات نمایشی مناسب کودکان را به صحنه نمایش بیاورد.

نویسندهای چون وايد اینکلان، لورکا، البرتی، کاسوسنا و خود بناونته، آثاری ویژه کودک می‌نویسند و تعدادی قطعه نمایشی روی صحنه می‌روند که بسیار حائز اهمیت هستند و مورد تشویق و تأیید منتقدین قرار می‌گیرند. از بین آن‌ها نمایش‌های انجام شده توسط بارتولوستی (که صحنه پرداز هم بود) و مانگدادوناتو را می‌توان نام برد. هم‌چنین، مجلات کودک (مردم خردسال، پینوکیو و غیره) و منون نمایشی‌ای که با هدف خوانده و اجرا شدن به وسیله خود کودکان نوشته می‌شدند نیز به چاپ می‌رسند.

دردهه ۳۰. ادبیات کودک در اسپانیا به طور کامل از استحکام و شناخت روشن برخوردار است، ولی جنگ داخلی (۱۹۳۶-۱۹۳۹)، این روند را در هم می‌شکند و وضعیت فرهنگی ضعیف و رو به زوالی ایجاد می‌کند

هم‌چنین تعداد خوانندگان افزایش پیدا می‌کند. زمینه ساز همه این‌ها، حرکت مهم تربیتی است که در دهه ۳۰، سوادآموزی را گسترش می‌دهد و مدارس و کتابخانه ایجاد می‌کند. به علاوه در ثلث اول قرن بیستم، دستیابی به سطح چشم‌گیری از خلاقیت مقدور می‌شود؛ هم به سبب تعداد تویستندگانی که برای قشر کودک می‌نویسدند و هم به سبب نوادری‌هایی که آنان در آثار خود دارند.

در ادبیات روانی، سنت و آونگارد (نوادری)، رئالیسم و تخیل با یکدیگر همزیستی می‌کنند. **النافورتون**، از طریق رئالیسم و شخصیت‌هایش مانند سلیا، کوچی فرپتن و برخی دیگر، در ترکیب خردمندانه‌ای از طنز، نقد اجتماعی و تطبیق ادبی، دنیای کودک را تعریف می‌کند.

سالوادور بارتولوستی هم به نوبه خود، از طریق تخیل یا بهتر بگوییم ترکیب آن با رئالیسم، با شخصیت‌های پینوکیو، چاپته، پیبو، پیپه، به ادبیات کودک می‌پردازد. تصویرسازی‌های آن‌ها، در خیمن، جدیدترین و نوگرایانه‌ترین گرایشات دهه ۲۰ را به نمایش می‌گذارد. جنبش‌های نوگرایانه‌ای که ادبیات اسپانیای آن سال‌ها را هم

در دهه ۳۰، ادبیات کودک در اسپانیا به طور کامل از استحکام و شناخت روش بربخوردار است، ولی جنگ داخلی (۱۹۳۹ - ۱۹۳۶)، این روند را درهم می‌شکند و وضعیت فرهنگی ضعیف و رو به زوالی ایجاد می‌کند. این جنگ مشکلات بسیاری در پی داشت؛ چرا که با مرگ یا تبعید نویسنده‌گان بر جسته، سانسور و خفقان، نوعی نگرش که مانع هر گونه نقد، خیال‌پردازی و آزادی می‌شد، بر کشور سایه افکنده بود. همه‌چیز را به اجبار می‌بایستی از نو شروع کرد.

بدین ترتیب، از سال ۱۹۳۹ عقب گرد آشکاری صورت می‌گیرد و مجموعه تولیدات برای کودکان بسیار فقیر است: زندگی قدیسان، زندگی نامه قهرمانان ملی، داستان‌های کوتاه اخلاقی، اشعار میهن پرستانه. فقط برخی از نویسنده‌گان پس از دهه ۵۰، با وجود تمامی مشکلات، موفق به حفظ سطح بالای کیفی در آثار خود می‌شوند: بوریتا کاساس (با شخصیت آنتونیتای عجیب و غریب)، مونسرات دل‌امو، ماریا لوئیسا گافائل یا خوزه ماریا سانچز سیلوا که با داستان «مارسلینو، نان و شراب»، جایزه آندرسن در ۱۹۶۸ را از آن خود کرد. او تنها نویسنده اسپانیایی بود که تا آن زمان، این جایزه را دریافت کرد. سپس در دهه ۶۰، ماریا ماتوته، همین طور کارمن کورتو، بیلاز مولینا، خواکین الگیده بیبرو و برخی دیگر شروع به نوشتن برای کودکان می‌کنند. در این سال‌ها، یک جریان رئالیستی غالب می‌شود که راجع به زندگی روزمره و مهاجرت از روستا به شهر صحبت می‌کند و همچنین رمان تاریخی، با قدرت زیادی گسترش می‌یابد.

در زمینه شعر، در دهه ۵۰ نخستین و حائز اهمیت‌ترین آثار برای کودک را گلوریا فوئرنس آغاز می‌کند و این آغاز بسیار آرام و

کند، فرآیند بهبود و رشد در شعر کودک است که در دهه بعدی با خود دفاتر شعر خایمه فرaran، ماریا لوئیلا، مونیوز بوئنديا و ماریا الوبیرا لاکاکی را به همراه می‌آورد. اشعار و مجموعه‌های اشعار مردمی نیز در این سال‌ها به وفور به چشم می‌خورند که از میان آن‌ها زووزه باد از آرتور وریانا (۱۹۶۵) و شعر اسپانیایی برای کودکان از آنا پلگرین (۱۹۶۹) باز دیگر آثار بر جسته‌ترند. تأثر هم چنان ژانری است که کمتر از انواع دیگر به آن اهمیت داده می‌شود؛ هر چند در دهه ۶۰، فعالیت‌های گروه‌های نمایش کودک قوت می‌یابد و آثاری با پیام‌های اجتماعی و سیاسی خاصی همانند آثار لا تورو المو منتشر می‌شوند. از سال ۱۹۷۵ به بعد، دوره جدیدی در تاریخ اسپانیا، با استقرار دموکراسی پس از مرگ فرانکو و تنظیم یک قانون اساسی جدید که در سال ۱۹۷۸ به تصویب می‌رسد، آغاز می‌شود. واقعیت جدید ایالت‌های خودمختار، با زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف خود، چهره متفاوتی به این

با مرگ یا تبعید
نویسنده‌گان بر جسته،
سانسور و خفقان،
نوعی نگرش که
مانع هر گونه نقد،
خيال‌پردازی و آزادی
می‌شد، بر کشور سایه
افکنده بود. همه‌چیز را
به اجبار می‌بایستی از
نو شروع کرد

از سال ۱۹۷۵ به بعد، دوره جدیدی در تاریخ اسپانیا، با استقرار دموکراسی پس از مرگ فرانکو و تنظیم یک قانون اساسی جدید که در سال ۱۹۷۸ به تصویب می‌رسد، آغاز می‌شود

یادگیری زندگی و راهیابی به بلوغ با آن مواجه هستند. نویسنده‌گانی چون **الفردو پاسکوئال**، از میان دیگران، در این نوع ادبیات حاوی احساسات، مشکلات، رشد، روابط شخصی و هیجانات مختلف، جایی که خواننده خود را بهتر می‌شناسد، به قلم زدن می‌پردازند. از طرفی هم **انتونیومارتنیز منچن و خوان فاریاس** در برخی از آثارشان یا **جوردن سیرا ای فابرای چند پیشه**، نویسنده‌گانی هستند که داستان‌های از موقعیت‌های دشوار، جنگ و سال‌های پس از جنگ، سیزدههای اجتماعی، حاشیه‌نشینی و یا خشونت را روایت می‌کنند. ادبیات کودک و نوجوان، ادبیاتی بوده که با خلق داستان‌های شهری و رئالیستی، در موقعیت‌های حاشیه‌ای، بیش از هر چیز به این قبیل موضوعات اهمیت داده است. توجه وافر به موضوعات ناشی از چند فرهنگی بودن و یا مشکلات ناشی از مهاجرت و برخورد فرهنگ‌های مختلف با یکدیگر، باعث حرکت عظیمی در ادبیات رئالیستی در گیر با دنیا پیرامون خود شد.

ادبیات کودک و نوجوان کنونی، توسعه چشم‌گیری در رده‌ها و انواع بسیار شاخته شده‌ای همچون رمان تخلیقی، تاریخی، اسرارآمیز، پلیسی و بازنویسی

کشور می‌بخشد که ورود خود را به دهه ۸۰، امید و آرزو و طرح‌های جدیدی برای زندگی آغاز می‌کنند. ترجمه‌های بی‌شماری از آثار کودک و نوجوان منتشر می‌شوند، ولی در عین حال نویسنده‌گان اسپانیایی هم مقنطرتر می‌شوند. به این ادبیات، فرآیندهای گفت‌وگوی ادبی همگانی پاری می‌رساند تا ادبیات کودک و نوجوان، به عنوان یک ژانر خلاق و با ویژگی‌های جدیدتری، رشد و توسعه باید. فرآیند کند بهمود ادبیات کودک در سال‌های پس از جنگ، در سال‌های آخر دهه ۷۰ قوت می‌گیرد. نویسنده‌گان و ناشران بی‌شمار، جوازی جدید و انگیزه‌هایی برای خواندن، دیدگاه‌های جدید در زمینه آموزش و کتابخوانی و نوعی شناخت اجتماعی که هر دم جا افتاده‌تر می‌شود، عوامل سرعت بخشیدن به این فرآیند محسوب می‌شوند.

تأثیر پرقدرت جیانی روداری (Giani Rodari)، ادبیات کودک اسپانیایی را به سمت تخلیل و فانتزی سوق می‌دهد و این همگام است با حال و هوای آزادی، جشن و فرهنگ ضد استبدادی که در کشور حکمرانی است. اولین آثار **جوآن مانوئل گیسبرت** (صحنه‌های تخلیلی و عجیب و غریب)، **جولز ستل** (راهنمایی تخلیلی) یا **میگل اوپیولس** (آه فیلومنا! فیلومنا و قصه‌های دیگر) هر کدام نمونه‌ای از این گرایش هستند که در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ حکمرانی است.

در نیمه آخر این دهه، **رئالیسم** در پردازش به موضوعات مختلف، از طریق دو گرایش که هر کدام به شکل نامتساوی گسترش پیدا کرده‌اند، به عنوان گزینه ثانویه‌ای در کنار تخلیل و فانتزی معرفی می‌شود: **رئالیسم انتقادی** یا نارضایتی اجتماعی و «ادبیات روحی – روانی» که به سیزدههای فردی در محیط زندگی روزمره می‌پردازد؛ مشکلاتی که کودکان و نوجوانان در

داستان‌های سنتی و اصیل یافته است.

رمان تخیلی، با گرایش به سمت نوعی فانتزی که ریشه در آثار تولکین (Tolkien) دارد و هم‌چنین روایت‌هایی با موضوع دنیاً آینده و یا علمی – تخیلی، یکی از جا افتاده‌ترین گرایشات را میان خالقان و ناشران مختلف تشکیل می‌دهد و از طرف مخاطبین هم هر روز با استقبال بیش‌تری روبرو می‌شود. از کسانی که در دهه ۹۰ آثاری تخیلی نوشته‌ند، می‌توان به خوشه ماریا مرینو (Jose Maria Merino) (قطارهای تابستانی / من یک کتاب نیستم که به سبب آن برندۀ جایزه ملی ادبیات کودک در ۱۹۲۲ شد) یا جوردنی سیرا ای فابررا (... در جایی به نام زمین) تا مجموعه سه‌گانه خاطرات ایده‌هون که در حال حاضر لائورا گانگو (Laura Gango) در حال چاپ کردن آن است، اشاره کرد. فهرستی بسیار طویل از عناوینی که همراه با ترجمه‌های بی‌شماری که از ژانر تخیلی تا به اکنون شده است، کتابخانه‌ها و کتاب فروشی‌ها را پر کرده‌اند. هم‌چنین روایاتی با موضوعات اسرارآمیز، پلیسی یا کارآگاهی که به موفقیت بزرگی دست یافته‌اند؛ با مجموعه‌ای که شخصیت اصلی آن فلانانگان، نوجوانی است که رفتار کارآگاهان را تقلید می‌کند. این مجموعه، توسط آندریو مارتین (Andreu) و جائومه ریبرا (Jaume Ribera) (Martin) خلق شد. همین طور اثر معروف «در چالارسیناس خواهی مرد» از فرناندو لالانا (Fernando Fernandez)، در بین مخاطبین، به موفقیت بزرگی دست یافت. رمان‌های با موضوعات اسرارآمیز و با گرایش به ژانر ترسناک هم در این میان جای خوبی برای خود دست و پا کرده‌اند؛ به عنوان مثال، در «سایه گربه» و روایت‌های ترسناک دیگر، از کنچالویز ناروائز (Concha Luis Narvaez) این زمینه داشته است.

در کنار این آثار که تقریباً همه آن‌ها برای مخاطب نوجوان نوشته شده‌اند تا کودک (جرا که پیچیدگی روایی دارند)، در سال‌های اخیر تولید برای کودکانی که هنوز توانایی خواندن ندارند، افزایش یافته است. از جمله این کتاب‌ها می‌توان

رمان تخلیلی، با گرایش به سمت نوعی فانتزی که ریشه در آثار تولکین (Tolkien) دارد و هم‌چنین روایت‌هایی با موضوع دنیاً آینده و یا علمی – تخیلی، یکی از جا افتاده‌ترین گرایشات را میان خالقان و ناشران مختلف تشکیل می‌دهد و از طرف مخاطبین هم هر روز با استقبال بیش‌تری روبرو می‌شود. از کسانی که در دهه ۹۰ آثاری تخیلی نوشته‌ند، می‌توان به خوشه ماریا مرینو (Jose Maria Merino) (قطارهای تابستانی / من یک کتاب نیستم که به سبب آن برندۀ جایزه ملی ادبیات کودک در ۱۹۲۲ شد) یا جوردنی سیرا ای فابررا (... در جایی به نام زمین) تا مجموعه سه‌گانه خاطرات ایده‌هون که در حال حاضر لائورا گانگو (Laura Gango) در حال چاپ کردن آن است، اشاره کرد. فهرستی بسیار طویل از عناوینی که همراه با ترجمه‌های بی‌شماری که از ژانر تخیلی تا به اکنون شده است، کتابخانه‌ها و کتاب فروشی‌ها را پر کرده‌اند. هم‌چنین روایاتی با موضوعات اسرارآمیز، پلیسی یا کارآگاهی که به موفقیت بزرگی دست یافته‌اند؛ با مجموعه‌ای که شخصیت اصلی آن فلانانگان، نوجوانی است که رفتار کارآگاهان را تقلید می‌کند. این مجموعه، توسط آندریو مارتین (Andreu) و جائومه ریبرا (Jaume Ribera) (Martin) خلق شد. همین طور اثر معروف «در چالارسیناس خواهی مرد» از فرناندو لالانا (Fernando Fernandez)، در بین مخاطبین، به موفقیت بزرگی دست یافت. رمان‌های با موضوعات اسرارآمیز و با گرایش به ژانر ترسناک هم در این میان جای خوبی برای خود دست و پا کرده‌اند؛ به عنوان مثال، در «سایه گربه» و روایت‌های ترسناک دیگر، از کنچالویز ناروائز (Concha Luis Narvaez).

شده. سرزمین زمان گم شده و اشکهای افتاب هم دو جلد بعدی این سه گانه را تشکیل می‌دهند. این زمان به زمان استعمار آمریکا بر می‌گردد و داستان جوانی به نام میگل ویجاسه بولتل را روایت می‌کند. او پسر یکی از افراد هرنان کورترز و یک زن سرخپوست مکزیکی است که در نیروی اعزامی سفر اکشافی، به سرپرستی فرمانده پدر و رورئدا (Pedro de Rueda)، در جستجوی یک پادشاهی افسانه‌ای مملو از غنایم و کاخ‌های طلایی است. این کاوش در سرزمین‌های آمریکایی، باعث پخته شدن اومی شود؛ چرا که ما در مقابل روایت از ماجراجویی‌ها و یادگیری‌هایی قرار داریم که در عین حال، از واقعیت‌های کلیدی و مهم قرن ۱۶ در اسپانیا و آمریکا پرده بر می‌دارد: واقعه تاریخی فتح آمریکا، در کنار جنبه‌های اجتماعی، فرهنگی و ادبی آن، این کتاب از بخش‌های مختلفی تشکیل شده که در این سفر، در پی هم اتفاق می‌افتد. روایت با زبانی غنی و شیوا، مشکلات ناشی از برخورد فرهنگ‌های مختلف را بیان می‌کند. در عین حال که از طریق خود شخصیت‌های داستان، فهم و درک متقابل دو شرط لازم برای مقابله با چنین مشکلاتی معرفی می‌شوند. داستان یک مرغ دریایی و گربه‌ای که به او پرواز را آموخت، از لوئیس سپولودا (Luis Sepúlveda) (بارسلون، توکستین، ۱۹۹۶، آندازه ۲۸۰)، داستانی است از حیوانات که با سادگی، زیبایی و اثر بخشی روایت شده و با ما راجع به دوستی، احترام به تقافت‌ها و هویت هر شخص، شجاعت و یادگیری در زندگی صحبت می‌کند. این رمان، قصه یک مرغ دریایی است به نام «خوششانس» و یک گربه به نام «زرباس» که می‌بایستی به او پرواز را بیاموزد. مادر «خوششانس» که یک مرغ دریایی نقره‌ای است، در دریای شمال در توفان گیر می‌افتد، اما قبل از مردن، تخمی می‌گذارد و از گربه می‌خواهد که

به کتاب — بازی، کتاب تصویری یا داستان‌های ساده برای این که توسط یک بزرگسال برای کودک خوانده شوند، اشاره کرد. شعر در کشور ما در نقطه اوج خود قرار دارد. شعرای بی‌شمار با اشعار عالی و غنی خود، از اهمیتی که به این نوع ادبی در تربیت ادبی داده می‌شود، حکایت می‌کنند. آثار مکتبی برای کودکان، همانند آثار آناماریا رومورو بیرا (Maria Romero Carlos)، کارلوس مورسیانو (Yebra)، آنتونیو گومزیبررا (Muriano Antonio)، آیکس تورتوساو (Ayex)، کارلوس رویفو (Tortosa Carlos)، و کارلوس رویجو (Revijo) و غیره... منتشر می‌شوند؛ مانند مجموعه‌های گردآوری شده از اشعار فولکلور کودکانه و گلچین‌های ادبی بی‌شمار و تجدید چاپ آثار نویسنده‌گان کلاسیک که برای مخاطب کودک و نوجوان بسیار مناسب هستند.

نمایش، بدون شک، زانی است که در اقلیت قرار داشته و در تکنیک‌های خود و در دیالوگ‌هایش سنتی تر است. چند سالی می‌شود که برخی از انتشارات مانند اورست، برونیو و اخیراً آنایا، در فعالیت‌های خود، چاپ مجموعه‌های تخصصی از ادبیات نمایشی را هم جای داده‌اند. از بین نویسنده‌گان، می‌توان فرناندو المنا (Luis Fernando Almena)، لوئیس ماتیا (Matilla)، آلفونسو سورو (Alfonso Zurro)، فرانسیسکو کانیاس (Francisco Cañas) و خوسمه گونزالس تورسیس (José González Torres) را نام برد.

در اینجا به سه رمان قابل توجه می‌پردازیم. اولین آن‌ها طلای رویاها، از خوسمه ماریا میرینو (José María Merino) (مادرید: آناتگوارا، ۱۹۸۵) است. این نخستین جلد از سه گانه «ائزارت‌اشات دورگه» است که در سال ۱۹۸۵ و ۱۹۸۸ نگاشته

هر موقعیت داستان، به ما اثبات می‌کند که ادبیات کودک می‌تواند جهانی باشد و سادگی، متراffد با معمولی و پیش پا افتاده بودن نیست. یک نمونه از ادبیات با کیفیت که زندگی کردن را می‌آموزد و بالاخص خواندن را

زیپاتونس، از پیلار ماتئوس (Pilar Matcos)، با تصویرسازی‌های آلفونسو روأنو (Alfonso Ruano) (مادرید SM ۱۹۸۸) است.

این کتاب یک مجموعه تصویرسازی شده است که داستانی تخیلی را روایت می‌کند. همچنین از مکانیسم‌های پوچی، برای صحبت از یک مشکل واقعی استفاده می‌کند: احساس متفاوت بودن یک کودک، به سبب یک نقص یا یک ویژگی غیر عادی و تنها‌یی حاصل از این وضعیت. در این مورد، داستان کودکی را روایت می‌کند که پاهایش به طور اغراق‌آمیزی رشد می‌کند؛ مسئله‌ای که باعث می‌شود موقعیت‌های طنزآمیز و تمسخرآمیزی که بدون شک باعث آزار زیپاتونس و احساس متفاوت بودن و تنها ماندن او در دنیا می‌شود، به وجود بیایند. این کتاب سرشار از شخصیت‌ها و صحنه‌های تخیلی و سورئالیستی و رویاهاست.

زیپاتونس به این نتیجه می‌رسد که خاص بودن او، فوایدی هم به همراه دارد: باد او به دنبال خود نمی‌کشاند، می‌تواند اسکی آبی بازی کند و غیره... به طوری که بالاخره وقتی خود را از سوی دیگران پذیرفته شده می‌بیند، تفاوت خود را از مثبت‌ترین جنبه‌اش می‌نگرد.

یک مجموعه تصویرگری شده فوق العاده که تصویرهای آلفونسو روأنو (Alfonso Ruano)، با صبغه سورئالیستی خود، مفهوم متن داستان را آشکارتر و قدر تمندتر می‌کند. کتابی که حدود بیست سال پیش نوشته شده، ولی در تمامی ابعاد فوق العاده است و اقعاً ارزش خواندن و بازخوانی دارد.

سه قول به او بددهد: تخم را نخورد، از جوجه‌ای که از آن متولد می‌شود، مراقبت کند و به او پرواز کردن را بیاموزد. زرباس هم که گربه خوبی است، به قولی که به آن مرغ دریایی داده وفادار می‌ماند و کارهایی را که از او خواسته شده بود، به همراهی گربه‌های دیگری مثل سکرتاریو (منشی)، سابلوتودو (دانای مطلق)، کولینو و بارلودنتو انجام می‌دهد. خوش شانس با مراقبت‌های این گربه‌ها که از او محافظت می‌کنند و به او غذا می‌دهند و دست نوازش بر سرش می‌کشنند، رشد می‌کند تا این که به زمان یادگیری پرواز می‌رسد؛ کاری که بسیار دشوار است. گربه‌ها هرچه تلاش می‌کنند، موفق نمی‌شوند که به خوش شانس پرواز یاد بدهند. به همین دلیل، تصمیم می‌گیرند به سراغ آدم‌ها بروند و از آن‌ها کمک بگیرند. سرانجام به یاری یک شاعر، ولی بیش از هر چیز اشتیاق به پرواز و شجاعت خود «خوش شانس»، او گام نهایی را بر می‌دارد و موفق می‌شود. در عمق این اثر، برخورد دو دنیای متفاوت نهفته است؛ دنیای مرغان دریایی و گربه‌ها، با روش‌های متفاوت زندگی، ولی در عین حال قادر به همکاری و تفاهم متقابل. یک تجربه خاص انسانی (در حقیقت، تجربه بلوغ شخصیتی) که توسط حیوانات بیان شده (در آثار داستانی گذشته، از حیوانات به عنوان نمادی از شخصیت انسانی استفاده می‌شد) و از طریق یک نثر خالص و بسیار ماهرانه روایت شده است. **لوئیس سپولورا** داستانی نگاشته هزار چهره و هیجانی، ولی نه احساساتی و ترجم برانگیز؛ ساده، ولی غنی از نظر ساختاری؛ مصروف اعتراض خود، ولی نه به شیوه انتقادی. داستانی غم‌انگیز، ولی در عین حال خنده‌دار؛ با پیامی آشکار که در طی فراز و نشیب‌های موضوعی داستان به چشم می‌خورد. اثری باز که در هر یک از صفحاتش، شخصیت‌ها، زبان و هزاران نکته از